

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเมืองของพื้นที่ธรรมชาติในท้องถิ่น ภายใต้วาระนโยบาย สิ่งแวดล้อมโลก กรณีศึกษา พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่าง ประเทศ ในประเทศไทย The Politics of Local Natural Space in the Global Environmental Agenda in case of Thailand's Wetlands of International Importance
ชื่อผู้เขียน	นางสุชาดา วัฒนา Mrs. Suchada Wattana
แผนกวิชา/คณะ	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.พัชรี สีโรรส , ผศ. ดร. ธีระ นุชเปี่ยม
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะหาคำตอบว่า 1.พื้นที่ธรรมชาติในท้องถิ่นถูกหยิบยกไปเป็นประเด็นปัญหาในวาระนโยบายสิ่งแวดล้อมโลกอย่างไร และโดยสถาบันใด โดยเลือกกรณีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (the wetlands of international importance) และอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (The Convention on Wetlands) เป็นกรณีศึกษา 2.เมื่อประเทศไทยลงนามเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอำนาจและความสัมพันธ์เชิงอำนาจของรัฐไทย ที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอย่างไร

การวิจัยนี้ พบว่า ชุมชนนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ (epistemic community) มีบทบาทสำคัญในการใช้ภาษา และความรู้ของผู้เชี่ยวชาญนิยามความหมายพื้นที่ธรรมชาติในท้องถิ่น ให้เป็นทรัพยากรที่ประเทศต่างๆ ต้องใช้ร่วมกัน(international commons) โดยองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ มีบทบาทสำคัญในการหยิบยกมาเป็นวาระนโยบายสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับระบอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่โครงสร้างอำนาจมีผู้เชี่ยวชาญเป็นตัวแสดงนโยบายหลัก และความรู้ของผู้เชี่ยวชาญเป็นความรู้นโยบาย และทำให้พื้นที่ธรรมชาติในท้องถิ่นของประเทศไทย ที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ เป็นพื้นที่ที่เป็นจุดขัดแย้ง (contested areas) ในความหมายว่า เป็นพื้นที่ที่ต้องรองรับการปฏิบัติงานของสถาบันต่างๆ ในท้องถิ่น ที่ดำเนินการภายใต้กรอบนโยบาย และความรู้ที่กำหนดโดยสถาบันระดับโลก

และต้องรองรับการนำนโยบายระดับชาติมาปฏิบัติโดยหน่วยงานของรัฐ ภายใต้บริบทของการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่นำร่อง ภายใต้การสนับสนุนของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การเมืองและกระบวนการนโยบายในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วม ยังเป็นการเมืองของผู้เชี่ยวชาญ(politics of expertise) หรือการที่ชุมชนผู้เชี่ยวชาญมีอิทธิพลในการครอบงำ ควบคุมวิถีคิด และตัดสินใจนโยบาย